

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник організаційно-методичного управління

_____ В. Б. Юскаєв

_____ 2018 р.

ПРОГРАМА

**екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності (напрямку підготовки) 6.020303 «Філологія»
з дисципліни «Практичний курс німецької мови»**

1. Загальні положення

Атестація випускників Сумського державного університету з практичного курсу німецької мови за напрямом та фаховим спрямуванням підготовки 6.020303 «Філологія» проводиться у відповідності до галузевої підготовки бакалаврів.

Екзамен з атестації з практичного курсу німецької мови триває 2 академічні години (80 хвилин) і має на меті перевірку й оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладацької компетенцій випускників за ступенем «бакалавр».

2. Анотація та ключові питання до екзамену з атестації за ступенем «бакалавр» з дисципліни «Практичний курс німецької мови»

Екзаменаційні завдання з німецької мови мають на меті визначення рівня теоретичної та практичної підготовки випускника за ступенем «бакалавр», що передбачає перевірку й оцінку рівня опанування лексичного та граматичного матеріалу, рівня володіння лінгвокраїнознавчою інформацією, рівня сформованості умінь орієнтуватися в іншомовному тексті та контексті, застосовувати набуті знання на практиці.

Відповідно до галузевої підготовки за ступенем «бакалавр» студенти-випускники повинні мати достатній рівень розвитку загальних та спеціальних компетентностей та демонструвати:

- базові уявлення про мову як суспільне явище, її зв'язок із мисленням, культурою, суспільним розвитком етносу;
- розуміння мовної структури;
- підхід до мови як до особливої знакової системи, аналізувати її рівні, зв'язок підсистем мов, основні одиниці мови та мовлення (в компаративному аспекті);
- врахування лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів у формуванні мовлення;
- уміння вільно використовувати мову, що вивчається в усному та письмовому мовленні;
- здатність правильно розуміти експліцитну та імпліцитну інформацію, аналізувати та інтерпретувати смисли);
- толерантність та повагу до проявів мультикультуралізму;
- лінгвокраїнознавчі факти німецькомовних країн та культур за лексичними темами, що вивчалися.

Успішне виконання завдань потребує знань теоретичного матеріалу та умінь їх застосовувати в організації мовлення.

Питання з граматики німецької мови:

- Особливості німецького словотвору. Явище субстантивації.
- Відмінювання та вживання означеного та неозначеного артикля.
- Іменник. Категорії роду та числа іменників.
- Сильна, слабка та жіноча відміни іменників. Система відмінювання іменників.
- Займенники: таксонімізація та особливості відмінювання.
- Займенникові прислівники.
- Числівник. Класифікація та вживання числівників німецької мови.
- Класифікація та відмінювання прикметників.
- Ступені порівняння прикметників і прислівників.
- Класифікація та вживання німецьких прийменників.
- Дієслово. Система часових форм.
- Модальні дієслова.
- Зворотні дієслова.
- Граматична категорія стану. Утворення часових форм пасивного стану.
- Категорія способу: дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб.
- Просте речення. Порядок слів в німецькому реченні.
- Неозначено-особові та безособові речення німецької мови.
- Складносурядні речення. Сполучники сурядності, порядок слів.
- Складнопідрядні речення. Сполучники підрядності, порядок слів.
- Вживання інфінітивів та інфінітивних конструкцій у німецькій мові.
- Вживання дієприкметників та дієприслівників у німецькій мові.
- Кон'юнктив I, II. Утворення та основні сфери вживання.

Лексичні теми:

- Gleichstellung von Männern und Frauen im Alltag und in der Arbeitswelt.
- „Hard“ und „Soft“ Skills auf der Suche nach einem Arbeitsplatz.
- Globale Faktoren des gesundheitsbewussten und gesundheitsschädlichen Verhaltens.
- Krankenversicherung in der BRD und der Ukraine.
- Deutschland und die Ukraine im Vergleich (nach Aspekten).
- Erholungsmöglichkeiten in der Ukraine.
- Was bieten den Touristen die Hauptstädte Europas?
- Die interessantesten Seiten der Geschichte Deutschlands.
- Theaterkunst weltweit.
- Feiertage, Sitten und Bräuche in deutschsprachigen Ländern und der Ukraine.
- Medien in der BRD und der Ukraine.
- Vergleich der politischen Systeme von Deutschland, der Schweiz, Österreich und der Ukraine.
- Vergleich der Bildungssysteme von Deutschland, der Schweiz, Österreich und der Ukraine.
- Geopolitische Landschaft heutigen Europas.
- Die EU: gestern, heute und morgen.
- Die Ukraine und die EG: Probleme und Perspektiven.

3. Структура екзаменаційних завдань

Екзаменаційні завдання подані одним блоком у кількості 50 запитань, оформлених у закритій тестовій формі. Серед пропонованих завдань: завдання на добір лексичного або граматичного відповідника, заповнення тексту із пропусками, завдання на керування дієслів,

прикметників та іменників німецької мови, завдання на вживання сполучників, а також завдання з вживання форм кон'юнктиву 1 або 2. Перевірці підлягає комплексне володіння лексико-граматичним матеріалом, а саме:

- уміння дібрати контекстуально вірні лексичні чи граматичні відповідники;
- знання німецькомовного словотвору;
- уміння оперувати різними частинами мови в організації мовлення (за граматичними категоріями);
- здатність використовувати лінгвістичну здогадку на базі існуючих знань;
- знання керування дієслів, прикметників та іменників німецької мови;
- знання та уміння організації речень зі сполучниковим і безсполучниковим зв'язком;
- знання про особливості утворення форм та специфіку вживання кон'юнктиву I та II.

Обираючи вірну відповідь із запропонованого переліку відповідей, студенти-випускники мають демонструвати власне володіння лексичною та граматичною базами німецької мови, розуміння основних принципів побудови морфологічних та синтаксичних конструкцій (див. Додаток 1).

4. Критерії оцінювання

Екзамен з атестації за ступенем «бакалавр» з дисципліни «Практичний курс німецької мови» – це комплексний письмовий іспит, який оцінюється за 100-бальною шкалою. Екзаменаційне завдання складається з 50 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 2 бали, при правильному виконанні усіх завдань абітурієнт одержує 100 балів. Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи: за 5 виправлень знімається 1 бал.

Визначення	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ – вище середнього рівня лише з кількома помилками	$82 \leq RD < 89$
ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	$74 \leq RD < 81$
ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	$64 \leq RD < 73$
ЗАДОВІЛЬНО – виконання задовольняє мінімальні критерії	$60 \leq RD < 63$
НЕЗАДОВІЛЬНО – можливе повторне складання	$35 \leq RD < 59$
НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	$RD < 35$

Результат екзамену враховується в якості іспиту з іноземної мови при прийомі на навчання для здобуття ступеня «магістр» зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізація (програма) – «Германські мови та літератури (переклад включно)»

5. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Завьялова В. М. Практический курс немецкого языка (начальный этап) [Текст] / В. М. Завьялова, Л. В. Ильина. – 6-е изд., стереотип. – Москва : ЧеРо, Юрайт, 2015. – 348 с.
2. Лінгвокраїнознавство німецька мова [Текст] : посіб. для студ. вищих навчальних закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням німецької мови / Д. А. Євгененко, Б. В. Кучинський, Б. В. Білоус, Н. Р. Воронкова. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 416 с.
3. Практична граматики німецької мови : навч. посіб. / Д. А. Євгененко, О. М. Білоус, О. О. Гуменюк та ін. — 2-ге вид., випр. та доп. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 400 с.
4. DU 1. Deutsch für Germanistikstudenten [Текст] : навч.-метод. комплекс DU I / Н. Бориско, К. Брунер, Х. Каспар-Хене та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 452 с.
5. DU 2. Deutsch für Germanistikstudenten [Текст] : навч.-метод. комплекс DU II / Н. Бориско, Х. Каспар-Хене, Е. Бондаренко та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 344 с.

Додаткова

1. Грицюк І. В. Sprechen wir Deutsch! 200 Gesprächsthemen [Текст] : Поговоримо німецькою! 200 усних розмовних тем / І. В. Грицюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. – 288 с.
2. Єгорова О. І. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн: Швейцарія, Австрія, Ліхтенштейн та Люксембург [Текст] : конспект лекцій для студ. спец. 035 "Філологія", спеціалізації 035.04 "Германські мови та літератури (переклад включно)" денної форми навчання / О. І. Єгорова. – Суми : СумДУ, 2016. – 127 с.
3. Кияк Т. Р. Deutsch: розмовні теми : навч. посіб. / Т. Р. Кияк, Н. В. Меньшикова. – К. : ВЦ "Академія", 2009. – 208 с.
4. Любчук Н. В. Зіставна граматики німецької та української мов. Морфологія [Текст] : навч. посіб. / Н. В. Любчук. – К. : Київський ун-т, 2011. – 161 с.
5. Becker J. Deutsch am Arbeitsplatz [Текст] / J. Becker, M. Merkelbach. – Berlin : Cornelsen Schulverlage GmbH, 2013. – 248 s. – 172-50.
6. Deutsch als Fremdsprache. Grammatik aktiv [Текст] : uben, horen, sprechen. – Berlin : Cornelsen Schulverlage GmbH, 2013. – 256 s.
7. Kogut L. Deutsch. Offentlicher dienst. Integrationsprozesse Europas [Текст] : навч. посіб. / L. Kogut. – К. : ТОВ "СІК ГРУП УКРАЇНА", 2013. – 155 с.
8. Sulym W. T. Deutsche grammatik fur translatoeren [Текст] : навч. посіб. / W. T. Sulym, M. S. Smoliy. – Львів : Львівський нац. ун-т ім. І. Франка, 2013. – 352 с.
9. Скарбничка з германістики [Текст] : посібник-порадник / Упор. Б.І. Гінка. – Тернопіль : Астон, 2002. – 208 с.

РОЗРОБЛЕНО:

доцент

кафедри германської філології

_____ (підпис)

Єгорова О. І.
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні кафедри

германської філології

_____ (назва кафедри)

Протокол № _____ від _____ 2018 р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Кобякова І. К.
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

В.о. декана факультету
іноземної філології та
соціальних комунікацій

_____ (підпис)

Медвідь О. М.
(прізвище, ініціали)

Додаток 1

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності (напрямку підготовки) 6.020303 «Філологія»
з дисципліни «Практичний курс німецької мови»

Варіант №1

Wählen Sie die je nach dem Kontext und grammatikalisch richtige Antwort aus:

1. Die Zeit verging. Ich wurde _____ und doch nicht klug.

- A) kluger;
- B) klüger;
- C) mehr klug;
- D) klügste.

2. Gisela hat ihre Arbeit nicht abgegeben. Ihr Freund sagt:

- A) Gisela, gebe deine Arbeit ab!;
- B) Gisela, gib deine Arbeit ab!;
- C) Gisela, abgib deine Arbeit!;
- D) Gisela, gibst deine Arbeit ab!;

3. Der Arzt _____ dem Kranken bei, aber der Kranke _____ seine Tablette weg.

- A) stand, wirfte;
- B) stehte, warf;
- c) stand, warf;
- D) stande, warfe.

4. Er _____ in den Fluss gesprungen und _____ das Kind gerettet.

- A) ist, ist;
- B) hat, hat;
- C) hat, ist;
- D) ist, hat.

5. Man _____ Blumen in der Mittagshitze nicht gießen.

- A) kann;
- B) mag;
- C) muss;
- D) darf.

Lesen Sie den Text und ergänzen Sie die Lücken sinnvoll:

Der „Kaufmann/-frau – Dialogmarketing“ kann Schulabgänger_(6)_ die pass_(7)_ Ausbildung liefern. Der Schwerpunkt liegt_(8)_ der Kommunikation, die in regelmäßig_(9)_ Rollenspielen im Rahmen der Ausbildung geübt wird, was unseren Schulen oft fehlt. Gleichzeitig wird betriebswirtschaftlich_(10)_ Denken gelehrt, was den Mitarbeiter in die Lage ver_(11)_ soll, Hintergründe zu verstehen, um Aufwand und Nutzen abzuschätzen. Und genau dies benötigen die mittelständisch_(12)_ Unternehmen dringend: Mitarbeiter, die mitdenken und mitreden können!

Der Beruf „Kaufmann/-frau – Dialogmarketing“ schränkt den Absolvent_(13)_ keinesfalls auf die Tätigkeit eines Call-Center-Agenten ein, auch wenn dies ein weitverbreitet_(14)_ Vorurteil ist. So arbeiten Kaufleute für Dialogmarketing nicht nur in Call-Centern von Industrie- und Dienstleistungsunternehmen, sondern können auch beispielsweise in der Verwaltung oder im

Ver_(15)_ eingesetzt werden. Sie _(16)_ im telefonischen Kundenkontakt eingebunden, in dem sie aktiv Kunden per Telefon kontaktieren („outbound“) oder auf Kundenanrufe reagieren („inbound“). Darüber hinaus beraten sie Kunden und nehmen Bestellungen oder Beschwerden entgegen. Die Ausbildung für Dialogmarketingkaufleute wird in ganz_(17)_ Deutschland angeboten. Viele Firmen bilden dies_(18)_ neuen Beruf bereits aus. Die Unterrichtsstunden werden im Blockunterricht z.B. in Forchheim abgehalten. Auch die Firma TeleSys hat sich entsch_(19)_, ihre Auszubildend_(20)_ nicht mehr nur als Büro-, sondern auch als Dialogkaufleute auszubilden.

Wenn man so will, gibt es in jed_(21)_ Unternehmen eine Art „Call Center“, ledig_(22)_ der Begriff wird dafür nicht verwendet. Fast jeder Mitarbeiter er_(23)_ Anrufe, die z. B. weitervermittel_(24)_ werden müssen, wir bezeichnen es nur als Sekretariat, Zentrale oder Serviceste_(25)_.

№ питання	A	B	C	D
6.	ern	er	e	ers
7.	ene	ende	endes	e
8.	an	um	über	auf
9.	er	e	en	em
10.	e	es	er	en
11.	setzen	fallen	sitzen	legen
12.	ene	e	en	er
13.	e	en	ene	er
14.	en	e	er	es
15.	trieb	treib	treiben	treibe
16.	waren	ist	sind	war
17.	–	en	e	es
18.	e	en	es	er
19.	eiden	iden	ieden	eidet
20.	e	er	es	en
21.	em	en	er	es
22.	voll	ig	lich	reich
23.	haltet	hält	halten	haltete
24.	et	en	te	t
25.	lle	llung	le	lung

Bestimmen Sie die korrekten festen Verbindungen:

26. Er kann sich nicht _____ seiner schlechten Note im Examen abfinden.

- A) von; B) mit; C) bei; D) aus.

27. Er hat _____ gerechnet, dass sich seine Verwandten _____ Kinder sorgen.

- A) darüber, B) darauf, für C) darauf, D) darauf,
um die; die; auf die; um die.

28. Sein Fahrer bat ihn _____ ein kurzes Gespräch.

- A) über; B) an; C) in; D) um.

29. Die Experten schätzen die Kosten _____ 3 Millionen Euro.

- A) an; B) auf; C) von; D) für.

30. Dieser Mitarbeiter entschuldigt sich _____ Ihnen, Sie können sich _____ ihn verlassen.

- A) bei, an; B) durch, auf; C) bei, auf; D) bei, über.

31. Dieser Zeitungsartikel beruht _____ Tatsachen.

- A) von; B) aus; C) auf; D) um.

32. Die Gewerkschaft kämpfte _____ höhere Löhne.

- A) gegen; B) mit; C) um; D) auf.

33. Kain sieht sich zurzeit _____ neuen Job um.

- A) auf den; B) um den; C) über den; D) nach dem.

34. Er neigt _____ Übertreibungen.

- A) an; B) von; C) nach; D) zu.

35. Hast du dich _____ dem Professor _____ deiner Doktorarbeit erkundigt?

- A) von, über; B) bei, von; C) bei, nach; D) mit, aus.

Setzen Sie die richtige Konjunktion ein:

36. Der Gast stieß die Kellnerin an, _____ sie die Suppe verschüttete.

- A) dass; B) so dass; C) wenn; D) während.

37. _____ seine Aufenthaltserlaubnis nicht verlängert wurde, musste er das Land sofort verlassen.

- A) da; B) wenn; C) bis; D) der.

38. Sie hat mir gesagt, _____ dieser Herbstmantel kostet.

- A) wen; B) wem; C) was; D) wohin.

39. _____ das Schuljahr zu Ende geht, bereiten sich alle Studenten eifrig auf die Prüfungen vor.

- A) falls; B) da; C) wenn; D) damit.

40. _____ es heute nicht regnet, gehen wir mit den Kindern im Park spazieren gehen.

- A) wenn; B) bis; C) damit; D) bevor.

41. Herr Müller, _____ Frau bei uns arbeitet, wartet beim Pförtner.

- A) deren; B) dessen; C) der; D) die.

42. Ich interessiere mich dafür, _____ meine Freunde in den Winterferien lesen.

- A) dass; B) wohin; C) warum; D) was.

43. Mein Freund erhält kein Stipendium, _____ er die Prüfung in Physik nicht abgelegt hat.

- A) falls; B) denn; C) damit; D) weil.

44. Sie kommt vorbei, _____ sie ihre Großeltern besucht hat.

- A) nachdem; B) seitdem; C) wenn; D) als.

45. Heute haben wir den Brief erhalten, _____ wir uns sehr gefreut haben.

- A) mit dem; B) über den; C) auf den; D) an dem.

Bestimmen Sie die richtige Form des Konjunktivs:

46. Ich habe die Sprachprüfung nicht bestanden; ich bin jetzt noch nicht im Fachstudium.

- A) Wenn ich die Sprachprüfung bestände, wäre ich jetzt im Fachstudium.
B) Wenn ich die Sprachprüfung bestanden wäre, wäre ich jetzt im Fachstudium geworden.

- C) Wenn ich die Sprachprüfung bestanden hätte, wäre ich jetzt im Fachstudium.
D) Wenn ich die Sprachprüfung bestanden hätte, wäre ich jetzt im Fachstudium geworden.

47. Können Sie mir bitte einen Gefallen tun?

- A) Würden Sie mir bitte einen Gefallen können tun?
B) Könnten Sie mir bitte einen Gefallen tun?
C) Täten Sie mir bitte einen Gefallen?
D) Hätten Sie mir einen Gefallen getan?

48. Er musste arbeiten. Er kann nicht kommen.

- A) Wenn er nicht arbeiten gemusst hätte, wäre er sicher gekommen.
B) Wenn er nicht hätte arbeiten müssen, käme er sicher.
C) Wenn er nicht hätte arbeiten müssen, wäre er sicher gekommen.
D) Wenn er nicht hätte arbeiten gemusst, wäre er sicher gekommen.

49. Der Arzt fragt den Patienten: „Haben Sie auch nachts Kopfschmerzen?“

- A) Der Arzt fragt den Patienten, ob Sie auch nachts Kopfschmerzen hätten.
B) Der Arzt fragt den Patienten, ob Sie auch nachts Kopfschmerzen hatten.
C) Der Arzt fragt den Patienten, ob er auch nachts Kopfschmerzen hätte.
D) Der Arzt fragt den Patienten, ob er auch nachts Kopfschmerzen habe.

50. Der Chef befahl uns: „Hört jetzt endlich auf, darüber zu diskutieren!“

- A) Der Chef befahl uns, wir sollen aufhören darüber zu diskutieren.
B) Der Chef befahl uns, wir würden aufhören darüber zu diskutieren.
C) Der Chef befahl uns, wir mögen aufhören darüber zu diskutieren.
D) Der Chef befahl uns, ihr hättet aufhören darüber zu diskutieren.

Завідувач кафедри:
кафедра германської філології
(назва кафедри)

_____ (підпис)

Кобякова І.К.
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:
В.о. декана факультету
іноземної філології та
соціальних комунікацій

_____ (підпис)

Медвідь О.М.
(прізвище, ініціали)

Додаток 2

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Шифр _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ

**екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності (напряму підготовки) 6.020303 «Філологія»
з дисципліни «Практичний курс німецької мови»**

Варіант № _____

(зазначити №)

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку. **Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!**

A	B	C	D
☒	☐	☐	☐

№ питання	A	B	C	D	№ питання	A	B	C	D	№ питання	A	B	C	D
1.					18.					35.				
2.					19.					36.				
3.					20.					37.				
4.					21.					38.				
5.					22.					39.				
6.					23.					40.				
7.					24.					41.				
8.					25.					42.				
9.					26.					43.				
10.					27.					44.				
11.					28.					45.				
12.					29.					46.				
13.					30.					47.				
14.					31.					48.				
15.					32.					49.				
16.					33.					50.				
17.					34.									

Розрахунок балів: n - кількість правильних відповідей, за кожну правильну відповідь 2 бали, $R_n = 2 \text{ бали} \times n$, $R_{\max} = 100$ балів.

Кількість правильних відповідей – _____ ; Кількість балів за них – _____ ;

Кількість виправлень – _____ ; Знято балів за виправлення – _____

_____ ;

Всього балів

з врахуванням знятих – _____ ;

Оцінка – _____

(числом та прописом)

Голова комісії _____

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Члени комісії _____

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)